

Nr.378 din 18 decembrie 2023

Ministerul Educației și Cercetării

Cancelaria de Stat

Aviz
la proiectul Regulamentului cu privire
la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de șef
al organului local de specialitate în domeniul învățământului

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de șef al organului local de specialitate în domeniul învățământului.

CALM a analizat prevederile proiectului Regulamentului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

Proiectul Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de șef al organului local de specialitate în domeniul învățământului are drept scop selectarea celor mai competenți profesioniști în baza unor criterii clar definite și a unei proceduri unice de evaluare; transparența procesului de selectare a șefului organului local de specialitate în domeniul învățământului; constituirea unei Comisii de concurs specializate cu implicarea tuturor factorilor interesați etc.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale, nr. 397 din 16.10.2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435 din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006
- ❖ Codul educației nr.152/2014.

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de șef al organului local de specialitate în domeniul învățământului (în continuare – Regulament), CALM a identificat mai multe probleme:

Trezește îngrijorare prevederea din pct.6 a Regulament, potrivit căreia „concurusul este organizat de către angajator și este desfășurat de către comisia de concurs constituită de către Ministerul Educației și Cercetării”. Nu este clar, potrivit căror norme legale MEC poate avea competența de a constitui comisia de concurs, în situația în care competența de numirea în funcție a șefului organului local de specialitate în domeniul

învățământului aparține autorității administrației publice locale de nivelul al doilea/Adunării Populare a Găgăuziei, respectiv și organizarea, desfășurarea concursului, inclusiv constituirea comisiei de concurs ține de aceiași autorități, adică APL II/Adunării Populare a Găgăuziei.

Analizând prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 146/2021, constatăm că potrivit pct.5 Ministerul are misiunea de a analiza situația și problemele din domeniile de activitate gestionate, de a elabora politici publice eficiente în domeniile prevăzute la punctul 6, de a monitoriza calitatea politicilor și a actelor normative și de a propune intervenții justificate ale statului care urmează să ofere soluții eficiente în domeniile de competență, asigurând cel mai bun raport dintre rezultatele scontate și costurile preconizate, dar în prevederile acestui Regulament nu sunt prevăzute competențe referitor la angajarea în rezultatul concursului organizat a șefului organului local de specialitate în domeniul învățământului care în prezent sunt realizate de APL II/Adunarea Populară a Găgăuziei.

Observăm, că în același context cu competența MEC de a constitui comisia de concurs, potrivit pct.7 din Regulament, consiliului raional/municipal sau Adunării Populare a UTA Găgăuzia li se permite numai delegarea unor reprezentanți în comisia de concurs.

În aceeași ordine de idei, vedem că potrivit pct.19 din Regulament, „prin ordinul ministrului Educației și Cercetării, se instituie comisia de concurs specializată, constituită din 9 membri (6 membri cu statut permanent și 3 membri care se cooptează în funcție de organul local de specialitate pentru care se organizează concursul)...”, adică APL II/Adunarea Populară a Găgăuziei vor avea în comisia de concurs un rol formal și nu decizional.

Accentuăm că, proiectul Regulamentului este elaborat în conformitate cu prevederile art.48 alin.(4) din Codul educației nr.152/2014, norme prin care nu sunt stabilite anumite competențe pentru Ministerul Educației și Cercetării de a institui comisii de concurs pentru ocuparea funcției de șef al organului local de specialitate în domeniul învățământului, ci este stabilit că MEC aprobă regulamentul, în bază căruia se organizează concursul prin care este desemnat conducătorul organului local de specialitate în domeniul învățământului, astfel că prevederile Regulamentului nu pot depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior (Codul educației), în caz contrar vor fi încălcate prevederile art.3 alin. (4) lit b) din Legea nr.100/2017 cu privire al actele normative, care stabilește că proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

În aceste condiții, prevederea analizate din pct.6,7 și 19 ale Regulamentului sunt ilegale și trebuie excluse.

În cazul aprobării prevederilor pct.6,7 și 19 din Regulament în redacția propusă, vor fi încălcate mai multe prevederi legale, după cum urmează:

Potrivit art.109 din Constituția Republicii Moldova, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, stabilește în art.3 alin. (2), că autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

În conformitate cu art.6 alin. (2) și (3) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune; între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă prevede în art.3 lit. d), că orice competență atribuită autorităților publice locale trebuie să fie deplină și exclusivă, exercitarea acesteia nu poate fi contestată sau limitată de o altă autoritate decât în cazurile prevăzute de lege.

Art. 51 alin. (4¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală prevede, că personalul aparatului președintelui raionului și subdiviziunilor consiliului raional are statut de funcționar public și cade sub incidența Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu excepția persoanelor care ocupă funcția de vicepreședinte al raionului, aflate sub incidența Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și Legii nr.768/2000 privind statutul alesului local, a altui personal angajat în baza contractului individual de muncă potrivit prevederilor Codului muncii.

Șeful organului local de specialitate în domeniul învățământului face parte din aparatul președintelui raionului/primăriei, are statut de funcționar public, respectiv la moment i se aplică prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și a Regulamentului cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2009.

Nu este clar de ce la elaborarea Regulamentului analizat nu s-a ținut cont de prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Regulamentului cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs, fiind încălcate prevederile art.3 alin. (4) lit a) din Legea nr.100/2017 cu privire al actele normative, care stabilește că proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.

Astfel, în legătură cu constituirea comisiei de concurs au fost ignorate normele pct. 54 subpunctul 4) din Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs, care prevede că comisia de concurs pentru funcțiile publice de conducere și de execuție din cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, instituită de consiliul raional/municipal sau de președintele raionului/primarul general, în corespundere cu subordonarea funcțiilor publice, este compusă, de regulă, din vicepreședinte al raionului sau viceprimar general al municipiului, 2-3 consilieri ai consiliului raional sau municipal, 2-3 funcționari publici din aparat/primărie și/sau din serviciile descentralizate.

Dacă analizăm condițiile față de candidații la funcția de șef al organului local de specialitate în domeniul învățământului prevăzute în pct.11 din Regulament, observăm că lipsesc 2 condiții de bază prevăzute în art.27 alin. (1) lit. e) și j) din Legea nr.158/2008.

În contextul celor expuse, precum și în vederea realizării prevederilor prevăzute la pct.8 subpunctul 4) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, care se referă la colaborarea cu autoritățile administrației publice locale în vederea implementării la nivel local a politicii statului în domeniile ce îi sunt încredințate și soluționării problemelor comune, este necesară modificarea pct.25, 30 și 33 din Regulament, care se referă la organizarea probei scrise a concursului – evaluarea competențelor profesionale și manageriale ale candidaților care se realizează prin intermediul testului și în legătură cu organizarea căreia este necesară

reglementarea modului de colaborare a APL II cu Centrul Tehnologii Informaționale și Comunaționale în Educație.

4. Propuneri și recomandări

În vederea îmbunătățirii prevederilor proiectului Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de șef al organului local de specialitate în domeniul învățământului, propunem următoarele modificări:

- Pct.6 va avea următorul cuprins:
„6. Concursul este organizat de către autoritatea cu competențe legale de numire în funcție (angajator) și este desfășurat de comisia de concurs constituită de către aceasta.”
- La pct.7 propoziția „Prin aceeași decizie/hotărâre, se decide delegarea reprezentanților consiliului raional/municipal sau a Adunării Populare a UTA Găgăuzia în comisia de concurs.” se înlocuiește cu propoziția „Prin aceeași decizie/hotărâre, se instituie comisia de concurs care este compusă, de regulă, din vicepreședintele raionului sau viceprimarul general al municipiului, 2-3 consilieri ai consiliului raional sau municipal, 2-3 funcționari publici din aparat/primărie și un reprezentant al Ministerului Educației și Cercetării. Secretariatul Comisiei de concurs este asigurat de către angajator prin desemnarea unui specialist care nu are calitatea de membru al Comisiei de concurs și nu are drept de vot.”
- Pct.19 se exclude.
- La pct.42 textul „și a Ministerului Educației și Cercetării” se exclude.
- La pct.60 textul „și a Ministerului Educației și Cercetării” se exclude.
- Aducerea în concordanță a prevederilor Regulamentului cu actele normative în vigoare, inclusiv Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2009.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că proiectul Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de șef al organului local de specialitate în domeniul învățământului poate fi propus pentru aprobare, doar după modificarea prevederilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu, expert CALM,
tel. 22 35 09